

ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

[Του κ. Διον. Κοκκίνου]

ΤΟ ΧΑΡΕΜΙ

Σείτ Σαίτ, ο αρχηγός της επανάστασης των Κούρδων και των πιστών εις το Κοράνιο και τὰς διατάξεις του Μουσουλμάνων, μεταξύ των άλλων πού αναφέρει στο τελευταίο του μανιφέστο γιά νά δικαιολογήσῃ τὸ κίνημά του, γράφει :

«Αἱ γυναῖκες μας περιφέρονται στοὺς δρόμους γυμνά».

Γυμνότητα ἐννοεῖ τὸ ντύσιμο τῶν συγχρόνων Ὀθωμανίδων, σύμφωνα πρὸς τὴν μόδαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῶν κινήσεων των. Πράγματι ἡ αἰφνιδια αὐτὴ ἐλευθερία τῶν χανουμισσῶν εἶνε ἔργον τοῦ Κεράλ. Ὁ τυχερὸς αὐτοῦ ἀνθρώπος πού ἐπιλοδοῖσῃ νά γίνῃ ἀναμορφωτῆς τῆς πατρίδος του, ἀλλὰ ἐλισμόνησε ἐντελῶς ὅτι κυβερνᾷ λαὸν τῆς ἀνατολῆς πού εὗρισκετο χθὲς ἀκόμη εἰς τὴν κατάστασιν πού εὗρισκετο ὅταν πρωτοεμφανίσθη, ὥστε αἱ προσπάθειαι του νά πέρνουν τὴν σημασίαν ματαίου ανομιτισμοῦ, κατήργησε δι' ἐνὸς σχεδόν διατάγματος τὸ χαρέμι. Κατήργησε τὴν πολυγαμίαν καὶ τὸ γιασμάκι.

Ἀλλὰ διὰ τὴν ὀθωμανικὴν μάζαν τὸ χαρέμι ἦτο ἡ βάση τοῦ κοινωνικοῦ τοῦ καθεστώτος. Τὰ τουρκικά ἦθη παύουν νά ἐννοοῦνται χωρὶς αὐτὸ καὶ οἱ ἀνατολίται δὲν ἦτο δυνατόν νά ὑποστοῦν τὴν κολλοσιαίαν μεταβολὴν χωρὶς βαθύτατον κλονισμόν πρὸς τὴν θρησκευτικὴν των πίστιν τὴν ἀλληλένδετον πρὸς τὴν πίστιν τῆς φυλῆς, ὡς πρὸς τὰ καινὰ δαυμόνια πού εἰσήγαγεν ὁ Κεράλ.

Τὸ βαθύ μυστικὸν των, ἡ πηγὴ τῆς πίστεώς των, ἐκεῖνο πού τοὺς ἔδει τὸν φανατισμόν τῆς φυλῆς εὗρισκετο ἐν τῇ διαφορᾷ τῆς οἰκογενειακῆς των συνθέσεως ἀπὸ τοὺς μὴ μουσουλμανικοὺς λαοῦς. Καὶ αὐτὸ ὅλο ἦτο τὸ χαρέμι.

Τὶ ἦτο λοιπὸν αὐτὸ τὸ περίφημον χαρέμι, πού ἐπροκάλεσεν ἐπὶ αἰῶνας τὴν περιέργειαν τῆς Εὐρώπης καὶ ἐξασκούσε ἀλλόκοτον γοητείαν ὡς ἄντρον ἐξαισίου μυστηρίου εἰς τοὺς ἀνθρώπους τῆς δύσεως ; Ἡ ἴδια οὐτὴ ἡ λέξις σημαίνει ἱερόν, ἄδυτον. Καὶ τόσον ἐνδιαφέρον εἶχε προκαλέσει πάντοτε ἀπὸ τοῦ πρώτου αἰῶνος τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν Τούρκων εἰς εὐρωπαϊκά ἐδάφη διὰ τῆς κατακτήσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὥστε οἱ περιηγούμενοι τὴν Ἀνατολὴν Εὐρωπαϊοὶ ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ 15ου αἰῶνος ἐξερωοῦσαν ὡς τὴν μεγαλειτέραν των ἐπιτυχίαν νὰ δώσουν εἰς τὸ βιβλίον πού ἐδημοσίευσαν ἀργότερα περιγραφὴν τοῦ χαρεμιού. Ὀλίγοι ἐν τούτοις τὸ κατώρθωσαν ἀθθεντικῶς. Τὸ νά εἰσδύσῃ ἓνας εὐρωπαῖος ἐντὸς τοῦ χαρεμι ἦτο ἐκτείνυτος περιπέτεια ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν ἐγνώριζε ἂν θὰ ἐβγαίνε ζωντανός. Ὑπάρχουν μεγαλοκρπεῖς περιγραφαὶ ποιητῶν μεθυσμένων ἀπὸ τὴν ἡδονικὴν ἀνατολὴν, καὶ ἀσφαλῶς ἡ εἰκόνα πού παρέχει ὁ Μπάϋρον στὸν «Δὸν Ζουάν» εἶνε ἡ θαυμασιώτερα, ἀλλ' οἱ περισσότερον ἄξιοι ἐμπιστοσύνης εἶνε οἱ πεζογράφοι, οἱ περιηγηταὶ πού ἔδωσαν μόνον πληροφορίας χωρὶς νὰ συμπληρώσουν τὰ ἀγνωστα καὶ νὰ τὰ ἐξωραίσουν διὰ τῆς φαντασίας των.

Ἐχω κυρίως ὑπ' ὄψει τὸν Τυρνεφόρτ, τὸν Καστελλάν, ἀλλὰ πρὸ πάντων τὸν νεὸ Ὀσὸν ἱπτότην ντὲ Βάζα, ἰδιαιτερον γραμματέα τοῦ Βασιλέως τῆς Σουηδίας καὶ πρέσβην του πλησίον τοῦ Σουλτάνου κατὰ τὰ μέσα τοῦ 18ου αἰῶνος. Ἀπὸ τὸ σοβαρὸν καὶ ὀγκώδες ἔργον τοῦ νεὸ Ὀσὸν «Γενικὸς πῖναξ τῆς Ὀθωμανικῆς Αυτοκρατορίας» καὶ ὅπου παρέχονται πολλὰ ἐνδιαφερόμενα πληροφορία διὰ τὴν κατάστασιν τῶν Ἑλλήνων τῆς Τουρκίας κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκεῖνην προέρχεται καὶ ἡ δημοσιευομένη ἐδῶ γραφικωτέτη καὶ αὐθεντικὴ εἰκόνα τοῦ χαρεμιού.

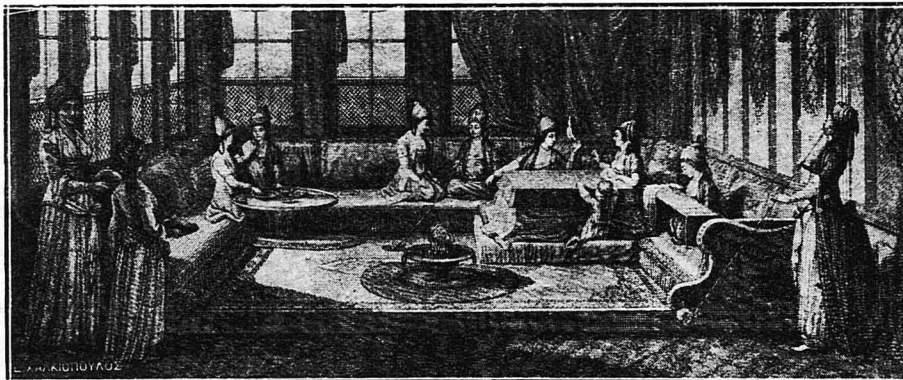
Κάθε τουρκικὸ σπίτι ὅσο μικρὸ καὶ ἂν ἦτο διηγεῖτο εἰς δύο. Στὸ σαλαμλίκι, ὅπου διέμενε ὁ οἰκοδεσπότης καὶ τὰ ἀγόρια ὅταν περνοῦσαν ἀπὸ τὴν μικρὰν ἡλικίαν καὶ ἐντὸς χαρεμι, διαίτημα τῶν γυναικῶν του. Ἐκεῖ περνοῦσαν τὴν ζωὴν των αἱ χανούμισσαι χωρὶς νά λησμονοῦν τὸ βῆθον ἐδάφιν τοῦ 4ου κεφαλαίου τοῦ Κοράνιον τὸ παραγγέλλον ὅτι οἱ ἄνδρες εἶνε ἀνώτεροι τῶν γυναικῶν. Κανεὶς πλὴν τοῦ συζύγου τῆς δὲν ἐπετρέπετο εἰς τὴν χανούμισσα νά ἰδῇ τὸ

πρόσωπό τῆς καὶ γι' αὐτὸ κατὰ τὰς ὀλίγας ἐξόδους των ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ μεταχειρίζονται τὸ γιασμάκι. Ἔτσι μοναδικὸς σκοπὸς τῆς ζωῆς τῆς γυναίκας τοῦ μουσουλμάνου εἶνε τὸ νά ἀρέσῃ εἰς τὸν ἄνδρα τῆς καὶ τὸ νά γίνῃ μητέρα. Ἡ πολυγαμία τῶν Ὀθωμανῶν ἐδημιούργει ἀφ' ἑαυτῆς τὴν ἐρωτικὴν ἀμίλλαν μεταξύ τῶν γυναικῶν των καὶ δὲν τις ἀφῆνε ποτὲ νά σκεπτόνται τίποτε ἄλλο. Συνήθως αἱ νόμιμοι σύζυγοι κάθε εὐπόρου Τούρκου δὲν ὑπερέβαιναν τὰς τρεῖς. Ἀλλὰ κάθε μία ἀπὸ αὐτὰς ἐπρεπε νά ἔχῃ τὸ δικὸν της διαμέρισμα καὶ τὴν ὑπηρεσία τῆς καὶ τοὺς εὐνοῦχους τῆς. Ἀπὸ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς ἡδυπαθεστέρους ὁμοῦ δὲν ἔλειπαν καὶ αἱ ὀδυσσοὶ καὶ δὲν εἶνε μακρὰν ἡ ἐποχὴ πού οἱ μεγάλοι πασάδες διετήρουν χαρέμια τῶν ἐγκατοίκων τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς μὲ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν σκλάβων γυναικῶν καὶ τῶν εὐνοῦχων ἐφῆνε τὰ πεντακόσια πρόσωπα.

Ἡ διακόσμησις καὶ ἡ ἐπίκλωσις τῶν χαρεμιῶν δὲν ἦτο πλουσία καὶ ἐκπληκτικὴ διὰ τὰς εὐρωπαϊκὰς πού εἰσέδων ἕως ἐκεῖ παρὰ μόνον διὰ τοὺς πολυτίμους τάπητας καὶ τὰ πολυχρώμα μεταξοτὰ ὑφάσματα τῶν χαμηλῶν σοφάδων τῶν πλημμυριζομένων ἀπὸ κεντρὸν τὰ μαξιλλάρια ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐξάπλωναν τὸ μαλακὸν σμάμα των, οἱ μὴ ἀσχολούμενοι εἰς τίποτε πλοῦσαι χανούμισσαι. Ἐκεῖ ἡ ὄραια χανούμι μὲ τὸ σῶμα πού ἐστρωγγύλευε κάπως τὰ τόξα του ἡ ἀκίνηθα κατέλειπαι τὴν σάρκα τῆς ἡ μακρὰ καὶ ἡ συνεχῆς σχεδόν διαμονὴ ἐντὸς σπῆτι μὲ φέρεμα πού ἀφῆνε ἀκάλυπτα σχεδόν τὸ στήθος τῆς καὶ τοὺς βραχίονας γεμάτα ἀπὸ μεγάλα χρυσὰ κοσμήματα μὲ πολυτίμους λίθους ἐκάπνιζε τὸν νοργιλέ τῆς μὲ τὸν μακρὸν ἀναρροφητικὸν σωλήνα. Γύρω τῆς γοατιομένης ἡ ὄρθιη σκλάβες ἦσαν ἐτοιμὲς νά τὴν ὑπηρετήσουν καὶ τῆς διηγούοντο ἐρωτικὰ ἱστορίας, παραμύθια τῆς ἀνατολῆς ἀποπνεόντα τὸν ἔρωτα, ἡ περιέργωσαν τὰ σῶματα ἄλλων γυναικῶν πού εἶχαν γνωρίσει. Ἡ περιέργωσις τῶν χανουμισσῶν ἦτο κυρίως διὰ τὰ σωματικὰ χαρίσματα τῶν ἄλλων καὶ ἡ γυναῖκες τῶν εὐρωπαϊκῶν πού κατώρθωσαν τὸ φθάνουν

ὄσον ἐκεῖ ὑφίσταντο πραγματικὴν καὶ ἐπιμονονάντακρῖον προσωφανῆ γι' αὐτὰς γιὰ τὰ κρυφὰ σωματικὰ των χαρίσματα, ἡ ὑφίσταντο ἀλλόκοτα ψυχουλεῖματα ἀπὸ τὰς περιέργους οἰκοδοσπολάς. Τὸ πνεῦμα τῶν Ὀθωμανίδων τὸ φυλακισμένον ἐντὸς χαρεμι δὲν μπορούσε νά ἐνδιαφερόσται γιὰ τίποτε ἄλλο.

Στὰ χαρέμια ἐκολλιεργούντο ὀρεισιότατα ἄνθη, καὶ ὑπῆρχαν πολλὰ κλουβιά μὲ καναρίνια καὶ παπαγάλους. Ἐπίσης ἐπαίξαν συχνὰ μουσικὴν τῶν χανουμισσῶν.

Τὸ χαρέμι

(Εἰκὼν τοῦ ζωγράφου DE LONGUEIL)

ἡν μὲ ἀσιατικὰ ἔγχωρδα κυρίως ὄργανα. Αὐτὰ ἦσαν αἰσθητικὰ τῶν χανουμισσῶν.

Παρ' ὅλα αὐτὰ τὰ ἐρωτικὰ δράματα ἐντὸς χαρέμια δὲν ἦσαν σπάνια.

Αἱ γυναῖκες ἦσαν πολλαὶ, ὁ ἄνδρς ἓνας καὶ πολλάκις ἐν ἡ ἐκεῖνος γερνοῦσε, αἱ χανούμισσαι εὗρισκοντο ἀκόμη εἰς νεαρὰ ἡλικία. Ἡ ἱστορία τοῦ Ἰωσήφ καὶ τῆς γυναίκας τοῦ Πετεροῦ ἐπανελαμβάνετο, ἀλλὰ ἀγριώτερον, χωρὶς νά ἔχουν ὅλοι οἱ τυχεροὶ τῶν χαρεμιῶν τὴν ἀρετὴν τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἰακώβ καὶ χωρὶς αἱ χανούμισσαι νά σάξωνται μέχρι τέλους ἀπὸ τὴν τραγικὴν τιμωρίαν τῶν ἀδυσωπήτων συζύγων. Σκλάβες, γιάτρισσες καὶ πολὺ συχνὰ οἱ εὐνοῦχοι ἀνελάμβαναν νά παρέσχουν τὰς μυστικὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὰς ἐρωτικοπαθεῖς κυρίας των. Νέοι, προσερχόμενοι ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ἀπὸ τὰς λαϊκὰς τάξεις, ρωμαλέοι βαρκαρῆδες, πραγματευταὶ τοῦ δροῦμου, ἀμαξάδες ὄδηγοῦντο μυστικὰ εἰς τὰ ἄδυτα τοῦ χαρεμιού. Καὶ πολὺ συχνὰ ὅταν τὸ πρᾶγμα ἐπεοδίδετο τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ χαρεμιού μετεβάλλετο εἰς σφαγεῖον μὲ κατατεμαχισμένα λευκὰ γυναικεῖα σάρκα πού πρὸ μικροῦ μόλις εἶχαν γνωρίσει τὴν ἡδονὴν.

Ἄλλα δραματικὰ σκηνὰ ἦσαν αἱ μεταξύ τῶν συζύγων τοῦ ἰδίου ἄνδρος, αἱ ὀφειλόμεναι εἰς τὴν ζήλειαν καὶ συχνότερα μεταξύ τῶν νομίμων γυναικῶν καὶ τῶν παλακίδων τῶν διατηρουμένων ἐντὸς τοῦ χαρεμι. Τότε ἐπανελαμβάνετο ἡ ἱστορία τῆς Ἄγας καὶ τοῦ Ἰσμαήλ, ἐγίνοντο ἐγκλήματα, δηλητηριάσεις κυρίως γυναικῶν, τὰς ὁποίας οἱ ἄνδρες πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐπεμβάσεως τῆς δικαιοσύνης, ἔσωσαν καὶ στοιχειώδους ὅπως ὑπῆρχε εἰς τὴν Τουρκίαν, ἀπέκρυπτον καὶ ἐξηφάνιζον τὰ πτώματα τῶν ἀτυχῶν γυναικῶν.

Ἄλλ' ἐκεῖνος πού ἐπροκάλεσε πάντοτε περισσότερον ἀπὸ ὅλα τὴν

περιέργειαν ήτο τὸ σουλτανικὸν χαρῆμι. Γιὰ ὅλον τὸν κόσμον ἐπὶ αἰῶνας δολοκλήρους ἦτο τὸ θρυλικὸν καὶ ἀπροσπέλαστον παλάτι τῶν παραμυθίων τῆς Χαλιμάς. Ὁ Τουρνεφόρδ σημειώνει διαικίως δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γραφῆ κανεὶς ἐγκύριος περὶ αὐτοῦ. Αἱ γυναῖκες ποῦ ἦσαν κλεισμέναι ἐκεῖ ἦσαν γὰρ ὄλου; τοὺς ἀνδρας ἐκτός τοῦ Σουλτάνου καὶ τῶν εὐνοῦχων τῶν ἐνα εἰδος ἄλων πνευμάτων. Ὁδὲ ἀθεάτου παραδείσου. Καὶ αὐτὸς ὁ ἰατρὸς τοῦ χαρμιεῦ ποῦ ἦτο πάντοτε βαθύγηρος; δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐγγίσῃ τὸ χεῖρ τῶν. Ἐμπερούσε τὸν σφυγμὸν τῶν ὄταν ἦτο ἀνάγκη διὰ διημέσου λεπτοῦ ὑψίστου; καὶ τὸ ὅποιον ἐφήρημον εἰς τὸν καρπὸν τοῦ χεριοῦ.

Λόγῳ ἀκριβῶς τοῦ πλήρους αὐτοῦ ἀποκλεισμοῦ τῶν ἀπὸ τὸν ἄλλον κόσμον αἱ γυναῖκες αὐταὶ ἦσαν αἱ περισσότερον πνευματικῶς; περιωρισμέναι. Μόνη τῶν ἐπιθυμία, ἡ ὅποια ἐνίοτε δὲν ἐξεπληροῦντο παρὰ ἔπειτα ἀπὸ δολοκλήρα ἔτη ἦτο νὰ τύχουν τῆς ὑψηλῆς εὐτυχίας; νὰ ἐλκύσουν τὸ ἐρωτικὸν βλέμμα τοῦ μονάρχου.

Νομῶς γυναῖκες οἱ σουλτάνοι δὲν ἐπαίρουν ἀπὸ τότε ποῦ ὁ Ταμερλάνος ἠτέμασε τὴν πρώτην νόμιμον γυναῖκα τοῦ αἰχμαλωτοῦ τῶν σουλτάνου Βαγιαζίτ. Ἦσαν ὅλαι ὀδαλίσσαι, προερχόμεναι ἀπὸ ἐκλογῆς τῆς βασιλομήτορος, ἀπὸ δωρεῆς πρὸς τὸν σουλτάνον ἐκ μέρους πασάδων ἢ στρατηγῶν του, σκλάβαι ἀπὸ τὰς ἀγορὰς τῶν ὀποιῶν τὸ ἀφθονον γυναικίον ὕλικον ἐπρομήθευαν κυρίως οἱ πειραιαταί, ἡοῖ στρατηγοὶ κατὰ τοὺς πολέμους; ἀπὸ τὸς κυρινομένους ἐχθρικός; πόλεις. Ἡ φιλοδοξία αὐτῶν τῶν γυναικῶν, ὅσαι ἦσαν οἱ περισσότεραι εὐνοούμεναι τοῦ σουλτάνου, ἦτο ποῖα θὰ ἐλάμβανε τὴν τύχην νὰ γεννηθῇ τὸ πρῶτον ἀρρην τοῦ σουλτάνου. Τότε τῆς ἐξιδίδετο ὁ τίτλος τῆς Χασιχὴ σουλτάνης, ἡ ὅποια ἤλιπε μίαν ἡμέραν νὰ γίνῃ Βασιδῆ-σουλτάνα δηλαδὴ βασιλομήτορα. Ὁ τελευταῖος αὐτὸς τίτλος; ἦτο ὁ περισσότερος σεβαστὸς καὶ προσοδοφόρος. Διότι πολλάκις ὄταν ὁ ἀνηγορευόμενος σουλτάνος υἱὸς τῶν ἦτο ἀνήλικος ἐκυβέρνησαν αὐταὶ διὰ τὸν βεζυρῶν ἢ τῶν εὐνοουμένων τῶν εὐνοῦχων. Εἰς τὴν Βασιδῆ σουλτάναν ἐδίδοντο πάντοτε ἐπαρχίαι δολοκλήροι ὡς πρόσδοσι, καὶ ὄταν συνέβαινε νὰ εἶνε καλοὶ οἱ τόποι αὐτοὶ ἀπελάμβαναν ἐξαιρετικῶν προνομίων. Αὐτὸ συνέβαινε πάντοτε εἰς τὴν Ζαγοράν ἀνήκουσαν εἰς τὴν κατὰ καιροὺς βασιλομήτορα καὶ χάρις εἰς τοιαύτην ἐξάρτησιν ἀπὸ μίαν Βασιδῆ ἡ ὅποια ἦτο ἐξισλαμισθεῖσα Ἑλληνίς; ἀπὸ τὰς Ἀθήνας σταλείου εἰς τὸ σαραγὶ ὡς φέρους πρὸς τὸν σουλτάνον, ὀφείλον αἱ ἐπὶ τουρκοκρατίας Ἀθῆναι πολλὰ προνόμια. Αἱ πληροφοροῖαι αὐταὶ ὀφείλονται εἰς τὸν περιηγητὴν τοῦ 17ου αἰῶνος Γκιγιέ.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν σουλτανικῶν ὀδαλικῶν ἦτο ἀπεριόριστος. Ἐπὶ Ἀχμέτ τοῦ Α' ἐφθασαν τὰς τρεῖς χιλιάδας. Ἡ ἀπαχολήστει αὐτῶν τῶν γυναικῶν τῶν διατωμένων εἰς τὰ αυτοκρατορικὰ παλάτια ἦτο ἡ μουσικὴ, ὁ χορὸς, ἡ καλλιέργεια ἀνθῶν καὶ ἡ συντήρησις; εἰδικῶν πουλιῶν εἰς ἀναρτίθματα ἐντὸς τῶν χαρμιῶν κλουβιά.

Ποτὲ μέχρι τοῦ 1718 δὲν εἶχεν ἐπιτραπῆ εἰς ξένους; ξένων εἰς τὸ σουλτανικὸν χαρῆμι. Τότε προσελήθη κατὰ πρῶτον ἡ πρέσβειρι τῆς Γαλλίας κ. Μονταγκῦ ἄλλ' ἡ ἐπίσκοπις; αὐτὴ κατόπιν ἀπρῶτου ἐπεισοδίου ἐσταμάτησε εἰς τὸν διάδρομον. Ἡ δευτέρα ἐπίσκοπις; ἔγινε ἀπὸ τὴν Ρωσσία Μεγάλην Δούκισσαν Ἀλεξάνδραν μὲ τὸν ἀνδρα τῆς τὸν μέγαν Δούκα Κωνσταντίνον τὸ 1859. Τοὺς προσεκάλεσε εἰς ἑνδεῖξιν ἰδιαιτέρως εὐνοίας; ὁ σουλτάνος Ἀβδὺλ Μετζήτ εἰς γεῦμα εἰς τὰ ἀνάκτορα. Ὁ Μ. Δουῆς σὺ ἐφαγε μὲ τὸν σουλτάνον καὶ ἡ Μ. Δουκίσις; ὠδηγήθη μετὰ τὴν δεξίωσιν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ θρόνου εἰς τὸ χαρῆμι, μέχρι τῆς θύρας τοῦ ὀποίου τὴν συνῶδουσε ὁ σουλτάνος.

Ἡ Μ. Δουκίσις ἔμεινε ἑκθαμβὸς πρὸ τοῦ ἐκκληρικῶ φαινομένου τοῦ χαρμιεῦ. Τὴν ὠδήγησαν εἰς ὅλα τὰ διαμερίσματα ὀπου αἰόμεναν δύο χιλιάδες; περιπλοῦ γυναικῶν, αἱ περισσότεραι Ἑλληνίδες; καὶ Ἀρμένιαι. Εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν ὀπου ἐδόθη τὸ γεῦμα τῶν γυναικῶν τοῦ σουλτάνου καὶ τῶν πριγκιπισσῶν ἀδελφῶν καὶ θυγατέρων τοῦ ἐπαίτε ὀρχήστρα ὀδοκλήρους; ἀπὸ μουσικῶν μὲ κομπῶν κόκκινον στρατιωτικὸν ἐνδυμα. Ἡ Μ. Δουκίσις ἠπόρησε πῶς; εἶχαν τόσους ἀνδρας, νέους καὶ ὀραίους ὄλους, εἰς τὸ χαρῆμι. Ἄλλ' ἀμέσως τῆς ἀπήνησαν διαι δὲν ἐπρόλειτο περὶ ἀνδρῶν. Ἦσαν κόραι τοῦ χαρμιεῦ μὲ στολὴν στρατιωτικῶ μουσικῶ.

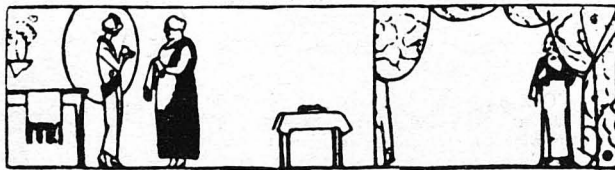
Ὅλαι ἐκεῖναι αἱ γυναῖκες ἐν γένει καὶ αὐταὶ αἱ πριγκιπίσσαι ἔκαμαν ἐνέτωσι εἰς τὴν Ρωσσία ἐπ σκέπτριαν διαι τὸ ἐκκληρικὸν κάλλος; τῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν εἰς γηλοδὴ βαθμὸν διασηφίν τῶν κατόστασιν. Καὶ ἡ Μ. Δουκίσις; ἀνέφερε πάντοτε τὸ ἀκόλουθον ἐπεισοδίον:

Ἡ προῖσταμένη τῶν ὀραίων δούλων, ποῦ ὀηρέτουν τὸς χανουμισσας; καὶ ἡ ὀποι' ἦτο προσδιορισμένη νὰ ἐκλέγῃ τὰς διὰ τὸν Σουλτάνον ἐκλεκτὰς ἐκδότης νυκτός; εἶπε εἰς τὴν μεγάλην δούκισσαν μὲ τὴν βεβαίωσιτα διαι τῆς ἔκανε τὸ θεριμότερον κομπλιμέντο:

— Εἶμαι πολὺ δυστυχῆς, ὀψηλοτάτη, ποῦ ἦκουσα διαι εἶσατε ἐγαμος; Διότι διαφορετικὰ θὰ σὰς προσδιώριζα διὰ τὸν Σουλτάνον, ὀς τὴν πεῖδ ὀραία ἀπὸ ὀσας; γυναικῶς ἔχω ἰδῆ.

Ἡ μεγάλη δούκισσα ἐρρήγησε ἀπὸ φόβου εἰς τὴν ἰδὴν μίαν; τοιαύτης ὀψηλῆς τιμῆς.

Διονύδιος Α. Κόκκινος

ΜΕΙ ΑΦΡΑΣ ΕΙΣ ΞΕΝΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΤΡΑΓΩΔΙΑ

[Τοῦ Ἑρρίκου Χάινε]

"Ἐλα μαζί μου, ἄς φύγουμε νῆσαι δικό μου ταῖρι
Καὶ ν' ἀκουμπᾶς στὸ στήθος μου. Ἐδνε γιὰ σὲ ἡ καρδιά μου
Πατριδα σου καὶ πατρικὸ σπίτι σὰ ξένα μέρη.
Κι' ἂν σὺ μαζί μου δὲν ἐρῆθῃς ἐγὼ θὰ νὰ πεθᾶνω
Κι' ἔρημ θὰ μείνῃς μοναχὴ καὶ ξένη στὴ πατριδα.
Ἦταν μιά νύχτα τοῦ Ἀπριλίου καὶ ἔπεσε τ' ἄσπρο χιόνι
Καὶ μάρανε τὰ τροφερὰ τὰ λούλουδα στοῦ; κάρπους.
Μιά κόρην ἀγγελόμορφην ὁ νηὸς εἶχε ἀγαπήσει
Κι' ἐφύγανε μαζί μακριὰ, κρυφα ἀπο τοὺς γονίους τοὺς.
Ἐδῶ καὶ κεῖ πηγαῖνανε σ' ἀγνώστους ξένους τόπους
Μὰ ἡ μοῖρα δὲν τὸ θέλησε νὰ ἰδοῦν τὴν εὐτυχία
Καὶ οἱ δύο τοὺς μαροθῆκανε κι' ἐσβῆσαν στα ξένα.
Παῦον στὸ μνήμα τοὺς μιά ἑκά τοὺς; κλάνους τῆς ἀπλώνει
Καὶ τὰ πουλιάκια κελαῖδούν κι' ὀ ἀγέρας μουρμουρίζει.
Κάτω ἀπ' τὸ δένδρο κάθεται στὸ πρῶτον χορτάρι
Ἐνα ζευγάρι ἐρωτικὸ κι' ὀ ἀγέρως; βουζούρι
Ἐνα μικρὸ παρᾶπον, καὶ τὰ πουλιάκια κλαῖνε.
Μὲ μιά; ὀ ἀγέρας δὲν φροᾶ καὶ τὰ πουλιά σπακάλουν,
Κλαῖει τὸ ζευγάρι καὶ γιὰτί, ὀστε κι αὐτοὶ δὲν ἔξρουν,
(Μετᾶφρασις) Γ. Σ. Ζουφῆξ

ΤΑ ΟΓΦΑΝΑ

(Τοῦ Βικτ. Οὐγκῶ)

Μάνα, κοιμᾶσαι; Ἀνοῖξε τὰ μάτια σου κ' ὀμίλει,
ὀμίλει καὶ σκιαζόμεθα νὰ σοῦ μιλοῦμε μόνα.
Ἄλλαις φοραῖς; ὅ τὸν ὀπνο σου εὐάλευε τὰ χεῖλη,
κι' ὀταν κοιμᾶσων ἔμοιαζε πὼς λέει; τὴν προσευχὴ σου.
Ἀποψε εἶσαι ἠσυχὴ καὶ κρῖα σὲν εἶκονα,
τὰ χεῖλη σου ἀκίνητα, βουβὴ ἡ ἀναπνοὴ σου.
Μάνα, γιὰτί; ὅ τὸ στήθος; σου γέρνει τὴν κεφαλὴ σου;
Σ' ἐφταίσαμε τὰ ἔρημα κ' ὀσφαλίσες τὸ μάτι,
καὶ δὲν γυρῖσεις νὰ μᾶς δῆς; ὅ τὰ ποδία σου πεσμένα,
ὀ λύχνος; σβῆνει; ὅ τὴν γωνία τὰ ξύλα στακτωμένα
τρεῖσων; ἂν δὲν μᾶ; νοι.σθῆς, μονοῦλα, σὲ κομμάτι
κ' ἐμεῖς, κι' ὀ λύχνος; κ' ἡ φωτιά μαζὶ θ' ἀποσβουσοῦμε.
Καὶ τί θὰ πῆ; ὀταν μᾶ; δῆ; νεκρὰ καὶ παγωμένα,
καὶ μᾶς; μιλεῖς, κ' ἐμεῖς νεκρὰ τί λέγεις δὲν θ' ἀκούμε,
Τοῦ κακοῦ θὰ παρκάλλῃς γιὰ μᾶς; τὴν Παναγία σου;
θὰ μᾶ, κρατῆς ἀνάσθητα; ὅ τὴν κρῖν ἀγκαλιά σου.
Εὐπῆνε, μάνα; βάλε μᾶς κ' ἐμᾶς; νὰ κοιμηθοῦμε.
Φέρε τὰ κρῖα χεῖρα σου μὲς ὅ τὰ ζεστά μας στήθη.
Ἄχ, τόσην ὀμα τὰ πτωχὰ σὲ κρᾶζουμε τοῦ κάκου;
Εὐπῆνε, μάνα, νὰ μᾶς; πῆ; κανένα παρωῦθι.
Ἦε μᾶς τὸ βαισιλόπουλο, ποῦ χρυσὰ ροῦχα ἐφόρει,
ποῦ ἦταν ἡ ἀγάτη τοῦ μὲς; ὅ τὴν σπηλιά τοῦ δράκου,
ποῦ εἶχε ἄσπρο ἄλογο μὲ πέταλ ἄρμενία,
κ' ἐξκότασε τὸν δράκοντα καὶ τοῦκλεψε τὴν κόρη.
Ἡ φέρε τ' ὀρρολόγι σου εἰκόνας νὰ μᾶς δειξῆς,
νὰ ἰδοῦμ ἀγγέλους; μὲ περᾶ, καὶ ἄγιους; μὲ τὰ γένειτ,
καὶ τὸν Χριστὸ ὅ τῆς Παναγίας; τὴν μητρικὴν ἀγκάλη.
Ἄκουσε, μάνα; εὐπῆνε! Τὰ μάτια δὲν θ' ἀνοίξῃς;
Σκιαζόμεθα... ὀ λύχνος; μας σβῆνει ἀγάλη ὀγάλη.
Κρῶνοῦμε, καὶ ὅ τὴν γωνία ἔγινε ἡ στάκτη σείβα.
Εὐπῆνε, μάνα, τὰ στοιχεῖα θάμῶν μὲς; ὅ τὴν καλύβα.
Ἦ, φθάνει κιά ὀ ὀπνο; σου, ἡ προσευχὴ σου φθάνει.
Μὴ μᾶ; τρομάξῃς; Ἄνοῖξε τὰ μάτια σου, μητέρα!
Ἄλλη φορὰ μᾶς ἔλεγε γιὰ κείνον ποῦ πεθαίνει
πὼς μεταβαίνει; ὅ ἄλλη γῆ, σὲ μιά ζωὴ δευτέρα;
γιὰ θάνατο, γιὰ μνήματα μᾶς; ἔλεγε; θυμᾶσαι;
Γιὰ μὲ μᾶς; τί εἶν; ὀ θάνατος; Ἄν μᾶς; μιλεῖς; Κοιμᾶσαι;
Ὄλονυχτίς τὰ ὀρραγὰ ἔτσι παρπονιοῦνταν
Κι' οὐδ' ἀκούεω, οὐδ' ἀνοίγε τὰ μάτια τῆς ἡ μάνα
Κι' ὀταν ξημέρωσ' ἡ ἀγῆ, κ' ἔκεινη ἐκοιμῶνταν
Λυπητερὰ ὅ τὴν ἐκκλησιά ἐσήμαν' ἡ καμπάνα.
Γ' οἱ χωρικοὶ ποῦ ἔρχονται τὸ βράδυ ἀπ' τὸν ἀγρὸ τοὺς,
ὅ τὴν θύρα τὴν μισανοικτὴ ἐγύριζαν τὸ μάτι,
κ' ἐστέκουσαν κ' ἐκύταζαν ὅ τὸ εὐκαίριο κρεβάτι
γονατίστα τὰ δύο παιδιὰ νὰ κᾶμον τὸ σταυρὸ τοὺς.
(Μετᾶφρασις) Δ. Βικέλιας